KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI

Bruselj, 24.6.2009
COM(2009) 292 konč.

SPOROČILO KOMISIJE

Zakonodajni paket o ustanovitvi Agencije za operativno upravljanje obsežnih informacijskih sistemov na območju svobode, varnosti in pravice

{COM(2009) 293 konč.}
{COM(2009) 294 konč.}
{SEC(2009) 836}
{SEC(2009) 837}

SPOROČILO KOMISIJE

Zakonodajni paket o ustanovitvi Agencije za operativno upravljanje obsežnih informacijskih sistemov na območju svobode, varnosti in pravice

1. Cilj

Cilj tega zakonodajnega paketa je ustanoviti agencijo, pristojno za dolgoročno operativno upravljanje druge generacije schengenskega informacijskega sistema (SIS II)[1], vizumskega informacijskega sistema (VIS)[2] in EURODAC[3]. Poleg tega bi bila agencija lahko pristojna tudi za druge obsežne informacijske sisteme na območju svobode, varnosti in pravice.

2. Ozadje

Da bi se lahko uporabili dosežki s področja informacijske tehnologije in uvedle nove funkcije, bo druga generacija schengenskega informacijskega sistema (SIS II) nadomestila obstoječi schengenski informacijski sistem (SIS 1+). SIS II bo zagotovil visoko stopnjo varnosti na območju svobode, varnosti in pravice v Evropski uniji, kar vključuje vzdrževanje javnega reda in varnosti ter varovanje varnosti na ozemljih držav članic.

Vizumski informacijski sistem (VIS), ki pooblaščenim nacionalnim organom omogoča, da vnašajo in posodabljajo podatke o vizumih, vključno z biometričnimi podatki, ter da jih priklicujejo po elektronski poti, bo ključni z informacijsko tehnologijo podprt instrument za podpiranje izvajanja skupne vizumske politike in spodbujanje učinkovitega nadzora meje.

EURODAC je informacijski sistem za primerjavo prstnih odtisov prosilcev za azil in nezakonitih priseljencev, da bi se olajšala uporaba Uredbe Dublin II[4], ki omogoča določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za azil.

Komisija trenutno razvija SIS II in VIS. V skladu s pravnima instrumentoma, ki urejata ta sistema, je Komisija v prehodnem obdobju odgovorna za operativno upravljanje sistemov SIS II in VIS. To obdobje naj bi trajalo najdlje pet let od datuma začetka uporabe pravnih instrumentov SIS II oziroma začetka veljavnosti Uredbe VIS. Komisija trenutno poverja operativno upravljanje sistemov SIS II in VIS nacionalnim organom javnega sektorja v dveh državah članicah, namreč v Franciji in Avstriji.

---

1 Uredba (ES) št. 1987/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. decembra 2006 o vzpostavitvi, delovanju in uporabi druge generacije schengenskega informacijskega sistema (SIS II) in Sklep Sveta 2007/533/PNZ z dne 12. junija 2007 o vzpostavitvi, delovanju in uporabi druge generacije schengenskega informacijskega sistema (SIS II).

2 Odločba Sveta 2004/512/ES z dne 8. junija 2004 o vzpostavitvi vizumskega informacijskega sistema (VIS) pomeni potrebno pravno podlago za vključitev sredstev, potrebnih za razvoj VIS, v splošni proračun Evropske unije.

3 Uredba Sveta (ES) št. 2725/2000 z dne 11. decembra 2000 o vzpostavitvi sistema „Eurodac“ za primerjavo prstnih odtisov zaradi učinkovite uporabe Dublinske konvencije.

4 Uredba Sveta (ES) št. 343/2003 z dne 18. februarja 2003 o vzpostavitvi meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za azil, ki jo v eni od držav članic vloži državljan tretje države.

Komisija je razvila tudi sistem EURODAC in je trenutno odgovorna za delovanje centralne enote in zagotavljanje varnosti posredovanja podatkov.

Vendar pa upravljanje takih obsežnih informacijskih sistemov ne spada med glavne naloge Komisije. Zato pravni instrumenti SIS II in VIS določajo, da bi bilo treba dolgoročno gledano vzpostaviti organ za upravljanje, da bi se zagotovila zlasti kontinuiteta in operativno upravljanje zadevnih sistemov ter stalen tok podatkov.

V skupnih izjavah, priloženih pravnim instrumentom SIS II in VIS, sta Svet in Evropski parlament pozvala Komisijo, naj po oceni učinka predstavi potrebne zakonodajne predloge, s katerimi bi se dolgoročno operativno upravljanje centralnega SIS II in delov komunikacijske infrastrukture ter VIS poverilo agenciji. Komisija se je zavezala, da bo v roku dveh let od začetka veljavnosti pravnih instrumentov SIS II in VIS predstavila potrebne zakonodajne predloge, s katerimi se dolgoročno operativno upravljanje teh sistemov poveri agenciji.

V nedavnem sporočilu o evropskih agencijah[5] se je Komisija zavezala, da ne bo predlagala novih regulativnih agencij razen tistih, ki so že predvidene na področju pravosodja in notranjih zadev, kot je predlog za Agencijo za operativno upravljanje SIS II, VIS, EURODAC in drugih obsežnih informacijskih sistemov.

3. Struktura zakonodajnega paketa

3.1. Pregled agencije

Naloge organa za upravljanje sistemov SIS II, VIS in EURODAC lahko dolgoročno najbolje izvaja nova regulativna agencija[6].

Izboljšanje produktivnosti in zmanjšanje operativnih stroškov se najbolje dosežeta z izkoriščanjem sinergij. To bi bilo mogoče, če bi bili vsi trije sistemi in po možnosti tudi drugi sistemi združeni na eni lokaciji ter bi se zanje uporabljala ista platforma.

Glavna naloga agencije bi moralo biti operativno upravljanje teh sistemov in zagotavljanje njihovega delovanja 24 ur na dan ter sedem dni na teden. Poleg teh operativnih nalog bi bilo treba agenciji dodeliti tudi ustrezne odgovornosti v zvezi s sprejemanjem varnostnih ukrepov, poročanjem, objavljanjem, spremljanjem in vprašanji obveščanja ter z organizacijo posebnih izobraževanj, povezanih z VIS in SIS II. Številne naloge v zvezi z delovanjem teh informacijskih sistemov, kot sta nabava in projektno upravljanje, bi se prekrivale in tako omogočale oblikovanje sinergij.

Analiza v oceni učinka je pokazala tudi, da bi se za razširitev operativne baze in boljšo upravičenost upravnih stroškov lahko na agencijo prenesla odgovornost za razvoj in operativno upravljanje vsakega novega sistema, ki bi bil v prihodnosti vzpostavljen na območju svobode, varnosti in pravice.

---

[5] Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu „Evropske agencije – smernice za prihodnost“, COM(2008) 135 konč.

[6] Ta pristop je podprt s sklepnimi ugotovitvami poročila o oceni učinka, ki temelji na pripravljalni študiji zunanjega izvajalca, COM (2009) XX konč.

Upravna struktura agencije bi morala odsevati tudi obstoječe načelo *spremenljive geometrije*, tj. heterogeno skupino držav članic in pridruženih držav z različno stopnjo sodelovanja v sistemih.

3.2. Medstebrski elementi sistemov

SIS II je vzpostavljen tako v okviru prvega kot tudi tretjega stebra. Elementa SIS II, ki temeljita na prvem stebru, sta razpis ukrepov za zavrnitev vstopa in dostop služb držav članic, pristojnih za izdajo potrdil o registraciji vozil. Elementi SIS II, ki temeljijo na tretjem stebru, obsegajo vse razpise ukrepov iz naslova VI Pogodbe EU, tj. določbe o policijskem in pravosodnem sodelovanju v kazenskih zadevah. Pravna instrumenta, ki urejata SIS II, vsebujeta enake določbe v zvezi z organom za upravljanje in njegovimi nalogami.

VIS temelji na instrumentu prvega stebra (Uredba VIS), obstaja pa tudi instrument tretjega stebra, in sicer sklep Sveta o dostopu imenovanih organov držav članic in Europola do vizumskega informacijskega sistema (VIS) z namenom vpogleda zaradi preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja terorističnih in drugih hudih kaznivih dejanj. Ta sklep se v zvezi s spremljanjem in ocenjevanjem sklicuje tudi na upravljalni organ. Za prenos zadevnih nalog na agencijo je potreben pravni instrument tretjega stebra. EURODAC je prav tako vzpostavljen v okviru prvega stebra.

Zaradi medstebrskih elementov teh informacijskih sistemov je za ustanovitev agencije treba sprejeti različne pravne instrumente.

Obstoječi zakonodajni paket obsega dva pravna instrumenta: uredbo v zvezi z vidiki prvega stebra za SIS II, VIS in EURODAC ter sklep v zvezi z vidiki tretjega stebra za SIS II in VIS.

Uredba, ki je eden od obeh tukaj predstavljenih instrumentov, opisuje strukturo in naloge agencije, postopke glasovanja in druge potrebne elemente. Določeno je, da mora biti upravni odbor pri opravljanju nalog upravljanja sestavljen iz enega predstavnika vsake države članice in države, povezane z izvajanjem, uporabo in razvojem schengenskega pravnega reda ter z ukrepi v zvezi z EURODAC, in iz dveh predstavnikov Komisije. Vendar pa pridružene države nimajo glasovalnih pravic. Sklep kot drugi pravni instrument, ki upošteva medstebrske elemente sistemov, bo na agencijo prenesel naloge v zvezi z operativnim upravljanjem SIS II in VIS na področju uporabe naslova VI Pogodbe EU.

Ta zakonodajni paket obsega naslednja predloga:

(1) Uredba Evropskega parlamenta in Sveta o ustanovitvi Agencije za operativno upravljanje obsežnih informacijskih sistemov na območju svobode, varnosti in pravice;

(2) Sklep Sveta o prenosu nalog v zvezi z operativnim upravljanjem SIS II in VIS na podlagi naslova VI Pogodbe EU na agencijo, ustanovljeno z Uredbo XX.

3.3. Finančne posledice

Ocenjeni skupni stroški pripravljalne in začetne faze dolgoročnega operativnega upravljanja SIS II, VIS in EURODAC znašajo 113 milijonov EUR za obdobje 2010–2013. Ta znesek se krije iz finančnega okvira za 2007–2013. Pregled operativnih in upravnih izdatkov je na voljo v zakonodajnem finančnem izkazu, priloženem predlogu Uredbe o ustanovitvi Agencije za operativno upravljanje obsežnih informacijskih sistemov na območju svobode, varnosti in

pravice. Finančni izkaz se v glavnem opira na ocene in številke iz ocene učinka, izvedene leta 2007. Temelji tudi na predpostavki, da bo predlog sprejet leta 2010, tako da bo agencija lahko pravno ustanovljena leta 2011, leta 2012 pa bo popolnoma pripravljena za prevzem nalog v zvezi z operativnim upravljanjem SIS II, VIS in EURODAC in drugih obsežnih informacijskih sistemov.

Ocenjeni stroški agencije obsegajo operativne in upravne odhodke, ki so potrebni za zagotavljanje učinkovitega operativnega upravljanja SIS II, VIS in EURODAC. Skupni znesek vključuje tudi stroške, povezane z osebjem in njegovim izobraževanjem. Po trenutnih načrtih bo agencija zaposlila 120 oseb. Kar pa ni predvideno v proračunu agencije, so stroški v zvezi s priključitvijo treh sistemov na omrežje s-TESTA. Predlog določa, da Komisija ostaja odgovorna za vse pogodbene in proračunske vidike v zvezi s komunikacijsko infrastrukturo. Letni stroški priključitve treh sistemov znašajo okrog 16,5 milijona EUR. Ta znesek bo krit iz proračuna Skupnosti. Prav tako so predvidena sredstva za novo lokacijo agencije, ki je lahko tudi gostitelj sistemov.

V primerjavi s trenutnim stanjem, ko se sistemi razvijajo in upravljajo ločeno, bi skupna upravljavska struktura, potem ko bodo izvedene začetne naložbe, dolgoročno vodila k sinergijam in povečanju stroškovne učinkovitosti.